

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

PROJEKTS

LĒMUMS

Cēsīs, Cēsu novadā

22.06.2023.

Nr. __

Par nodibinājuma "Cēsu Digitālais centrs" likvidāciju

Cēsu novada dome (turpmāk – dome) ar 2020.gada 13.februāra lēmumu Nr.37 (prot. Nr.3 11.p.) "Par nodibinājuma "Cēsu Digitālais Centrs" dibināšanu" (turpmāk – lēmums) nolēma dibināt nodibinājums "Cēsu Digitālais centrs", reģ. Nr.40008296736 (turpmāk – nodibinājums). Ar domes lēmumu tika apstiprināti arī nodibinājuma statūti. Nodibinājuma statūtu 4.1.apakšpunktā noteikts, ka nodibinājuma dibinātājs ir Cēsu novada pašvaldība.

Saskaņā ar nodibinājuma statūtu 1.2.apakšpunktu nodibinājuma mērķis ir veidot Cēsu novadu par viedo tehnoloģiju centru, pilnveidojot sabiedrības digitālās zināšanas sabiedrībā, ieviešot digitālos rīkus publiskā pārvaldē un piesaistot informācijas tehnoloģiju uzņēmumus un talantus.

Atbilstoši nodibinājuma statūtu 1.3.apakšpunktam mērķa īstenošanai nodibinājums veic šādus uzdevumus:

1.3.1. digitālo industriju popularizēšana sabiedrībā (t.sk. jauniešiem), informējošu un izglītojošu pasākumu organizēšana;

1.3.2. Cēsu novada pašvaldības iedzīvotāju digitālo prasmju attīstība un mūžizglītības aktivitāšu organizēšana;

1.3.3. Cēsu novada informācijas tehnoloģiju uzņēmumu konkurētspējas paaugstināšana, sadarbības veicināšana;

1.3.4. jaunu digitālo uzņēmumu, tajā skaitā jaunuzņēmumu, piesaistīšanas aktivitāšu organizēšana;

1.3.5. īstenot aktivitātes, kas veicina tādu informācijas tehnoloģiju ieviešanu, kas nodrošina viedas pašvaldības attīstību;

1.3.4. ārējā finansējuma piesaistīšana Nodibinājuma uzdevumu īstenošanai

1.3.6. veic citus uzdevumus, kas nepieciešami Nodibinājuma mērķa sasniegšanai un normatīvajos tiesību aktos nav aizliegti.

Saskaņā ar statūtu 1.4.apakšpunktu nodibinājums ir nodibināts uz nenoteiktu laiku.

Ņemot vērā Pašvaldību likuma 79.panta pirmo un trešo daļu pašvaldību kopīgu interešu īstenošanai pašvaldības var dibināt kopīgas biedrības un nodibinājumus, ievērojot Pašvaldību likumā un [Biedrību un nodibinājumu likumā](#) noteikto. Dome var lemt par pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā, kas neatbilst šā panta pirmajā daļā noteiktajam, ja pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā paredz starptautiskie normatīvie akti, likums vai Ministru kabineta noteikumi vai pašvaldības dalība ir nepieciešama sabiedrības virzītās vietējās attīstības īstenošanai.

Atbilstoši Pašvaldību likuma Pārejas noteikumu 10.punktam pašvaldības līdz 2023.gada 30.jūnijam likvidē to izveidotās biedrības un nodibinājumus, kas neatbilst Pašvaldību likuma 79.pantā noteiktajam, vai izbeidz savu dalību šādās biedrībās un nodibinājumos.

Biedrību un nodibinājumu likuma mērķis ir sekmēt demokrātiskas un pilsoniskas sabiedrības nostiprināšanu.¹ Nav pamata uzskatīt, ka pašvaldību kā publisku personu iesaiste biedrībās un nodibinājumos veicina likuma mērķa sasniegšanu.

¹ Biedrību un nodibinājumu likuma 1. panta pirmā daļa

Biedrību un nodibinājumu veidošana saistāma ar Latvijas Republikas Satversmē nostiprinātajām cilvēka pamattiesībām – biedrošanās brīvību. Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 102.pantu ikvienam ir tiesības apvienoties biedrībās, politiskās partijās un citās sabiedriskās organizācijās.²

Eiropas Padomes rekomendācijās³ noteikts, ka biedrībai un nodibinājumam jāatbilst šādiem kritērijiem:

- neatkarīga (*non-governmental aspect*) – nedz valsts, nedz pašvaldība nenosaka vajadzību izveidot organizāciju, neietekmē mērķus, darbības metodes, pārvaldes institūciju;
- sabiedrības (vajadzību) iniciēta;
- nav peļņas gūšanas mērķa (*non-profit making*) – primārais jeb pamatmērķis ir saistīts ar biedrošanās brīvību;
- saimnieciskā darbība – kā instruments pamatmērķa sasniegšanai.

Pašvaldību likumā noteikto ierobežojumu mērķis ir nepieļaut pašvaldības dalību biedrībā vai nodibinājumā tikai kā pašvaldības autonomās kompetences īstenošanas formu. Proti, pašvaldības dalība šādā biedrībā vai nodibinājumā ir nepieciešama efektīvākai sadarbībai ar privātpersonām (vietējiem iedzīvotājiem un dažādām citām organizācijām), lai īstenotu kādu vietējai kopienai nozīmīgu projektu. Šis aspekts izriet no likumā ietvertās nostādnes, ka biedrības un nodibinājumi ir viena no formām, kādās privātpersonas īsteno Satversmes 102.pantā paredzēto biedrošanās brīvību, nevis forma, kādā pašvaldība īsteno tās autonomo kompetenci.

Pašvaldību likums neparedz konkrētu kārtību, kādā pašvaldība izvērtē savas dalības biedrībā vai nodibinājumā atbilstību likuma prasībām, bet uzliek pašvaldībai pienākumu izbeigt dalību organizācijās, kas neatbilst likuma prasībām. Tāpat arī likums neparedz pienākumu domei pieņemt lēmumu par dalības saglabāšanu biedrībā vai nodibinājumā – lēmums ir jāpieņem tajā gadījumā, kad pašvaldības dalībai nav tiesiska pamata. Atbilstoši Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktam⁴ lēmumu par pašvaldības dalības izbeigšanu organizācijā pieņem pašvaldības dome.⁵

2023.gada 14.martā ar Cēsu novada domes priekšsēdētāja rīkojumu Nr.15/2023/273 "Par darba grupas izveidi Cēsu novada pašvaldības dalībai biedrībās un nodibinājumos", tika izveidota darba grupa (turpmāk – darba grupa), lai nodrošinātu pašvaldības dalības biedrībās un nodibinājumos izvērtēšanu atbilstoši Pašvaldības likuma 79.pantā minētajiem pašvaldības dalības pieļaujamības pamatnosacījumiem, pamatojoties uz Cēsu novada domes 2021. gada 1. jūlija saistošo noteikumu Nr. 1 "Cēsu novada pašvaldības nolikums" 17.punktu un 27.8.apakšpunktu.

Darba grupa konstatēja, ka izvērtējot nodibinājuma statūtus, tas faktiski veic Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 4. un 12.punktā no pašvaldības autonomajām funkcijām izrietošos pārvaldes uzdevumus un sniedz pakalpojumus, ko apliecina arī 2023.gada 26.janvāra domes lēmuma Nr.6 (prot. Nr.1 6.p.) "Par deleģēšanas līguma slēgšanu ar Nodibinājumu "Cēsu Digitālais centrs"" 1.punktā nolemtais – slēgt deleģēšanas līgumu ar nodibinājumu uz laiku līdz 2023.gada 30. jūnijam, deleģējot tam no Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 4. un 12.punkta izrietošos pārvaldes uzdevumus, saskaņā ar deleģēšanas līgumu. Darba grupa nekonstatēja, ka nodibinājuma izveidošana un darbība atbilst Pašvaldību likuma 79.panta pirmajai un otrajai daļai.

Saskaņā ar nodibinājuma 7.1.punktu lēmumu par nodibinājuma darbības izbeigšanu pieņem valde un apstiprina dibinātājs.

Saskaņā ar Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu Dome ir tiesīga izlemt ikvienu pašvaldības kompetences jautājumu. Tikai domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos.

²VARAM vadlīnijas Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos skat.: <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>

³ CM/Rec(2007)14

⁴ Tikai domes kompetencē ir likumā noteiktajā kārtībā izveidot, reorganizēt un likvidēt pašvaldības kapitālsabiedrības un nodibinājumus, kā arī lemt par dalību kapitālsabiedrībās, biedrībās un nodibinājumos.

⁵ VARAM vadlīnijas Pašvaldību likums Pašvaldības dalība biedrībās un nodibinājumos skat.: <https://www.varam.gov.lv/lv/pasvaldibu-likums>

2023.gada 24.aprīlī Tieslietu ministrija sniedza viedokli, ka, pirmkārt, attiecībā uz nodibinājuma atlikušās mantas sadali, būtu vērtējams, vai nodibinājuma mantu ir iespējams nodot citam pašvaldības dibinātam nodibinājumam ar līdzīgu darbības mērķi. Otrkārt, ja tas nav iespējams, dibinātāja mantu varētu nodot atpakaļ pašvaldībai (pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas). Šāds izņēmums varētu tikt piemērots, pamatojoties uz to, ka nodibinājuma dibinātājs ir atvasināta publiska persona un, līdz ar to uz atvasinātu publisku personu ir piemērojamas Izšķērdēšanas novēršanas likuma normas.

Publiska persona, kā arī kapitālsabiedrība rīkojas ar finanšu līdzekļiem un mantu lietderīgi, tas ir: rīcībai jābūt tādai, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu; manta atsavināma un nododama īpašumā vai lietošanā citai personai par iespējami augstāku cenu; manta iegūstama īpašumā vai lietošanā par izdevīgāko cenu. Publiskas personas mantu aizliegts nodot privātpersonai vai kapitālsabiedrībai bezatlīdzības lietošanā, izņemot gadījumus, kad atvasināta publiska persona savu mantu nodod lietošanā sabiedriskā labuma organizācijai vai sociālajam uzņēmumam vai publiska persona savu mantu nodod privātpersonai vai kapitālsabiedrībai tai deleģēto valsts pārvaldes uzdevumu pildīšanai, arī publiskas personas pakalpojumu sniegšanai, vai citos likumos vai Ministru kabineta noteikumos ir atļauts publiskas personas mantu nodot bezatlīdzības lietošanā. Tāpat publiska persona, izņemot likumos vai Ministru kabineta noteikumos īpaši paredzētus gadījumus, nedrīkst dāvināt (ziedot) finanšu līdzekļus un mantu (Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3., 5. un 10.pants).

Ievērojot to, ka nodibinājuma atlikušo mantu nav iespēja nodot citam Cēsu novada pašvaldības nodibinājumam, atbilstoši Tieslietu ministrijas skaidrojumam tā ir nododama dibinātājam – Cēsu novada pašvaldībai.

Nemot vērā minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 10.panta pirmās daļas 9.punktu, 79.panta pirmo un trešo daļu un Pārejas 10.punktu un Biedrību un nodibinājumu likuma 104. un 107.pantu, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3., 5. un 10.pantu, nodibinājuma statūtu 7.1.punktu un ievērojot Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas 01.06.2023 atzinumu (protokols Nr.8), Izglītības, kultūras un sporta komitejas 08.06.2023.atzinumu (protokols Nr.6) un Finanšu komitejas 15.06.2023. atzinumu (protokols Nr.6), Cēsu novada dome nolēm:

1. Likvidēt nodibinājumu "Cēsu Digitālais centrs", reģ. Nr.40008296736, likvidācijas procesu uzsākot 2023.gada 1.jūlijā;
2. Uzdot nodibinājuma "Cēsu Digitālais centrs", reģ. Nr.40008296736, valdei veikt visas nepieciešamās darbības, ka saistītas ar nodibinājuma likvidēšanu;
3. Uzdot nodibinājuma valdei pēc kreditoru prasījumu apmierināšanas vai viņiem paredzētās naudas deponēšanas un likvidācijas izdevumu segšanas dibinātāja mantu nodot atpakaļ Cēsu novada pašvaldībai;
4. Kontroli par lēmuma izpildi veikt Cēsu novada domes priekšsēdētāja vietniekam A.Egliņam-Eglītim.

Sagatavoja: V.Tirzmalis